

дотримання вищезазначених принципів і методів допоможе молодому спеціалісту краще організувати вокально-хорову роботу і здійснювати педагогічний моніторинг за її якістю, а також на практиці усвідомити сутність поняття “хормейстерська компетентність майбутнього вчителів музики”.

Література

1. **Андрущенко В.П.** Мистецька освіта в системі формування педагога ХХІ століття / В.П. Андрущенко // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 1 (б). – К.: НПУ, 2004. – С. 3-5.
2. **Голик Григорій.** Психологія диригентсько-хорової діяльності / Григорій Голик / Драгобич: Вимір, 2000. – 108 с.
3. **Дмитриев Л.Б.** Основы вокальной методики / Леонид Борисович Дмитриев. – М.: Музыка, 2000. – 368 с.
4. **Падалка Г. М.** Принципи і педагогічні умови навчання мистецтва / Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Падалка Галина Микитівна. – Херсон : ХДПІ, 1995. – 104 с.
5. **Стулова Г. П.** Дидактические основы обучения пению: [учебное пособие] / Галина Павловна Стулова / [науч. ред. В. В. Мерцалова]. – М.: МГПИ имени В.И. Ленина, 1988. – 69 с.
6. **Хуторской А.** Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58-64.
7. **Щолокова О.П.** Компетентнісний підхід у просвітницькій діяльності вчителя музики / О.П. Щолокова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 11 (16). – С. 15-19

УДК 378. 016

Сунь Гоцян

ІНТЕГРАЦІЯ ВОКАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ КИТАЮ І УКРАЇНИ – ШЛЯХ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ОБОХ КРАЇН

В статті розкривається можливість інтеграції українських і китайських вокальних традицій в системі професійної підготовки учителів музики.

Ключевые слова: вокально-культурні традиції, інтеграція, музикально-педагогічне образование.

The paper reveals the possibility of integration of Chinese and Ukrainian vocal traditions in the training of music teachers.

Keywords: vocal and cultural traditions, integration, music teacher education.

Національна освіта, що готує людину до життя в своїй культурі, можлива лише в інтеграції з світовими культурами із урахуванням опанування національних і загальнолюдських цінностей.

І. Зязюн

Сучасний світ складається з величезного різноманіття культур і цивілізацій, що має стати основою для їх взаємозбагачення і взаєморозуміння. Визначальною умовою світового порядку, в його глобальному розумінні, є гармонічність, спрямованість на консолідацію,

взаємообмін культурно-освітніми досягненнями в різних галузях науки і техніки, розробка інноваційних технологій, взаємоповага до національних традицій і загальнолюдських цінностей, своєрідність моделей соціокультурного і економічного розвитку країн. Тільки на основі взаємної поваги і толерантних взаємовідносин можливо вести міжцивілізаційний діалог, обмін досвідом, досягаючи певних результатів (Ван Лей) “Орієнтація на традицію, збереження минулого як цінності може стати серйозним підґрунтям динамічної модернізації” суспільства країн різних політичних, релігійних і економічних напрямків [7,164].

Політика відкритості і прозорості в міжкультурних взаємовідносинах передбачає також інтеграційні процеси, що базуються на урахуванні національних традицій і дотриманні загальнолюдських цінностей з метою створення нового рівня синтезованих знань, об’єктів культури, досягнення акмеологічного рівня майстерності в різних напрямках освіти і культури тощо.

Тому *метою* статті є розкриття основних причин зацікавленості китайських студентів українськими вокально-культурними традиціями для їх інтеграції в співочій практиці Китаю.

Поняття *інтеграція* походить від лат. *integratio* – відновлення, поповнення, що утворено від *integer* – цілий (префікс *in*. – в даному випадку означає проникнення в щось). Багатофункціональність цього поняття має певну множину пристосувань, що дає можливість використовувати його в різних напрямках досліджень – від проникнення в щось, розширення співробітництва до об’єднання чогось, створення інноваційних технологій, синтетичних об’єктів тощо. Відносно нашої проблеми інтеграція вокально-культурних традицій Китаю і України в зміст навчання майбутніх учителів музики обох країн передбачає той факт, що в умовах міжкультурного навчання здійснюється розробка і використання інтегрованих предметів і курсів. Це сприяє забезпеченню більш глибокого, цілісного й різнобічного вивчення важливих ключових тем, пов’язаних з проникненням у їх зміст нових понять, оригінальних методик, інноваційних технологій, екстраполяції традицій вокального мистецтва однієї країни в іншу. Такий вид інтеграції можна віднести до типу **міжкультурної інтеграції** музично-педагогічного змісту вокальної підготовки.

Інтеграційну спрямованість музично-педагогічного змісту вокальної підготовки в умовах міжкультурного навчання студентів Китаю і України ми розглядаємо як похідну від поняття *інтеграція* – тобто терміна, який у професійному навчанні учителів музики має функцію об’єднувати в єдине ціле найкращі елементи традиційних вокальних методик різних етносів. Тим самим утворюються оригінальні акустичні характеристики художнього образу, що допомагає краще проникнути в сутність вокальних творів, всебічно, з різних сторін, розкривати їх стильові і жанрові особливості, а також створювати нову форму культурно-освітнього діалогу на міждержавному рівні.

Розкриття сутності інтеграції певного комплексу знань може лише тоді мати різнобічний пізнавальний ефект, “коли вона буде розглядатись у контексті понять, цілісним і багатовимірним чином розкриваючи смислову структурно-логічну сутність явища, що вивчається” [3, 18].

З філософських світоглядних позицій інтеграційні освітні процеси, як і інші філософські концепції соціальних сторін життя членів суспільства, дають діалектичні уявлення про закони розвитку природи, довкілля, суспільства, мистецтва, а також знання різного напрямку і рівня, що ґрунтуються на спільних категоріях філософії освіти, музики та педагогіки. У філософському науковому доробку цього напрямку існують певні світоглядні інтегративні моделі, які можуть використовуватись як методологічне підґрунтя для дослідження об’єктів пізнання з наступною їх трансформацією до соціокультурних потреб певного соціуму [3, 16].

Одним з пріоритетних напрямків сучасних освітніх концепцій є створення такого культурно-освітнього середовища у вищих музично-педагогічних навчальних закладах, в якому переплітаються кращі етнокультурні традиції, створюються нові форми міжкультурного співробітництва.

Якщо звернутися до першоджерел китайської культури, то з артефактів відомо, що музика відноситься до найдавніших видів мистецтва і розглядається як невід’ємна частина

світобудови, а її джерела виходять ще до племінних пісень і танців (як і у багатьох інших народів), які мали ритуальний характер і досягли високого розвитку вже в I-му тисячолітті до н. е. У музичній енциклопедії зазначається, що з характерної китайської обрядовості виділяються великі пісенно-танцювальні обрядові форми ритуального мистецтва, так звані – ху (які були присвячені збору врожаю й обряду жертвоприносин різним духам), що супроводжувалися грою на ударних інструментах: шкіряному барабані, металевих дзвонах – чжун, до, нао; дзвіночках – лин; духових інструментах – юз, бамбукових дудках, глиняних інструментах – сюань та інших музичних інструментах.

Українська співацька традиція також має стародавнє коріння і почала складатися ще за часів древньої східнослов'янської спільності переважно в племенах землеробів й розвивалась паралельно з розвитком мислення і мовлення. Цей найдавніший вид музично-поетичного мистецтва поступово складався в календарно-обрядові цикли, найстародавніші трудові поспівки, старовинні типи родинно-побутових пісень, які не відносились до пісень землеробського року, були самостійними і відображали найважливіші події особистого і громадського життя народу (до них відносились пісні, пов'язані з весіллям, народженням дитини, колискові, похоронні, пісні, що віддзеркалювали тяжкий або радісний душевний стан, пізніше історичний билинний епос, що оспівував певні історичні події тощо).

На всіх етапах зародження і розвитку суспільства пісня завжди супроводжувала не тільки свята і трудові процеси, а й буденне життя праукраїнців. Не зважаючи на різні соціально-історичні негаразди поступово складались стильові і жанрові особливості національної пісенної творчості, кантиленна манера виконання, особлива музичність, віртуозність, неповторні темброві фарби і сила голосу українських виконавців. Співаки користувались такою популярністю, досягли на початку XVIII століття такої високої професійної майстерності, що запрошувались разом з музикантами–інструменталістами до придворної капели і царського двору. На думку професора В. Щербаківського, *співочисть і чуттєвість* – ці риси і пов'язані з ними здібності поступово ставали невід'ємною складовою соціопсихічних рис і типів характеру українського етносу, що залишились у генетичний спадок сучасним українцям [4, 84].

Завдяки процесам глобалізації та відкритості все більше проявляється інтерес молодих представників різних етносів до всесвітньо визнаних видів, українського вокального мистецтва з метою опанування специфічними техніками його виконавства. Не зважаючи на особливу схильність китайського народу до власних традицій, художньої умовності та символіки, природним постає інтерес китайських студентів до європейських вокальних шкіл, зокрема українською школою вокального виконавства, бажання його опанувати, ознайомитись з українськими національними вокально-культурними традиціями. У цьому напрямку актуалізується проблема творчого переосмислення існуючого досвіду, узагальнення та адаптація до китайських вокально-педагогічних традицій.

Важливість цих процесів для майбутнього вчителя музики полягає в тому, що він формується як перспективна, духовно-розвинена, соціально активна особистість, мобільний і висококваліфікований фахівець, готовий до творчої співпраці та оновлення національних культурних традицій, спрямованих на прогрес. Відповідно, у багатьох українських університетах створюються Інститути Конфуція, де українські студенти, в свою чергу, можуть більш детально ознайомитись з китайськими культурними традиціями і системою освіти.

Узагальнюючи вищезазначене хочемо зазначити: “світ, що став сьогодні глобальним, зіштовхнувся із глобальними за своїми наслідкам кризами, тому тим більше необхідно розбудовувати відкритий і привітний діалог різних культур. Тільки на основі діалогу культур окремі елементи традиційних і нових знань, роз'єднані результати самих різних досліджень починають природно “притягуватись” один до одного, складаючись в ефективні інструменти практичної творчої діяльності, корисні для всього світу” [1,24– 25]. Саме в цьому контексті інтеграцію вокально-культурних традицій Китаю і України ми розглядаємо як шлях до модернізації музично-педагогічної освіти обох країн.

Література

1. **Ван Лэй.** Диалог цивілізацій і гармонічний мир / Ван Лэй // Китай, 2010. – № 8 (58). – С. 22-25.
2. **У Ифан.** Етнокультурний компонент в професійній підготовці учителів музики в Китаї і Україні / У Ифан // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – К., 2009. – Вип. 7 (12). – С. 122-128.
3. **Куненко Л.О.** Проблема інтеграційної спрямованості музичного навчання в психолого-педагогічній теорії // Інтеграційна спрямованість початкової музичної освіти дітей з порушеннями зору: – теорія та методика : монографія / Людмила Олександрівна Куненко. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 593 с.
4. **Лозко Г.** Українське народознавство / Галина Лозко. – К.: “Зодіак – ЕКО”, – 1995. – С. 77-87.
5. **Шевнюк О.Л.** Феномен культур Сходу // Культурологія: [навчальний посібник] / Шевнюк Олена Леонідівна – К.: Знання-Прес, 2004. – 353 с.
6. **Щолокова О.П.** Художня культура Китаю // Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: навч. посіб. / Щолокова О.П., Шип С.В., Шевнюк О.Л., Семашко О.М. – К.: Вища шк., 2004. – 175 с.: іл.
7. **Ярулов А.А.** Інтегративне управління середой освіти в школі : [монографія] / Александр Анатольевич Ярулов. – М.: Народное образование, 2008. – 368 с.

УДК378.013+780.71

Чень Чень

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ УКРАЇНИ І КИТАЮ

В статті розглядається концепція інтерактивного навчання майбутніх учителів музики України і Китаю, розкриваються методи, що забезпечують його ефективність.

Ключевые слова: *інтерактивне навчання, спеціальні методи, взаємодія культурних традицій.*

The article discusses the concept of online learning for future music teachers Ukraine and China are disclosed methods to ensure its effectiveness.

Keywords: *interactive learning, special techniques, the interaction of cultural traditions.*

“Розрізний світ набуває єдності в культурі. У наші дні людство як ніколи до цього відчуває потребу взаємного розуміння і спілкування, інтерес до самотності народів, прагнення до збереження унікального наукового і культурного набутку”.

І. Зязюн.

Нова ситуація освітнього сьогодення спричинила новий принцип взаємовідносин між країнами світу, спрямувала їх на встановлення мостів творчої співпраці і взаємообміну між надбаннями культури і освіти та інших гуманітарних і технічних знань. Відбулися і суттєві зміни в науковій сфері, пов'язані з підвищеним інтересом молодих науковців і студентів інших країн до опанування всесвітньо відомими національними видами українського музичного мистецтва.

Незважаючи на низку суперечностей і протиріч, пов'язаних з підвищеним інтересом китайської молоді до музичної культури України і недостатньою розробленістю теоретико-методологічних засад творчої співпраці представників обох культур, потребою отримати кваліфіковану вищу мистецьку освіту і відсутністю уніфікованих методів оптимізації навчального процесу, а також потребою у навчально-науковій комунікації представників